

Kdo so nedonošenčki?

V svetovnem merilu je vsak deseti otrok rojen prezgodaj, kar samo v Evropi pomeni pol milijona nedonošenčkov vsako leto. **V Sloveniji se lahko pohvalimo z nižjo stopnjo prezgodnjega poroda, le okrog 7%, vendar je to še vedno 1400 nedonošenčkov na leto.** Njihovo število kljub napredku medicine – ali pa prav zaradi njega - narašča; tudi zato, ker v večini primerov **še vedno ne poznamo razloga za prezgodnji pričetek poroda** in ga zato ne moremo preprečiti. Malo pa tudi zaradi tega, ker današnja medicina daje možnost zanositve tudi tistim, ki jim zaradi kronične bolezni ali neplodnosti ne bi bilo dano materinstvo, a jih življenjsko ogrožajo kasni tedni nosečnosti, zato je potrebno porod sprožiti prezgodaj.

Prezgodaj rojeni otroci vsaj nekaj dni ali tednov, nekateri pa celo mesecev, potrebujejo podporo aparatov in za tako posebno nego visoko specializiranega medicinskega osebja, zato "v statistiki" predstavljajo največjo skupino "bolnikov". Mnogi, ki so rojeni le nekaj tednov prezgodaj, potrebujejo po rojstvu predvsem dodatno toploto in potrpežljivost pri hranjenju. **Med nedonošenčki pa so tudi otroci, "majhni" komaj za dlan, ki ob rojstvu tehtajo manj kot kilogram – v Sloveniji je vsako leto skoraj sto takih.**

Vsak od njih je svoja zgodba, vsak bije skupaj s starši in medicinskim osebjem boj za preživetje, za zdravo, ustvarjalno in zadovoljno življenje.

Rojstvo nedonošenčka je dogodek, ki je večinoma nepričakovan in pri starših in drugih svojcih povzroči občutek nemoči, strahu, celo obupa, ko vidijo svojega drobnega neboljenega otroka, kako se na intenzivnem oddelku ves prepreden s cevkami, žičkami in aparaturami bori za življenje. Čeprav osebje skuša staršem nuditi veliko pojasnil, kaj se dogaja z njihovim otrokom, pa jim njihove besede pogosto niso jasne, zdi se jim, da so veliko preslišali ali napačno razumeli, pa se bojijo ponovno vprašati. V ljubljanskem Društvu za pomoč rojenim otrokom smo zato pred skoraj desetletjem pripravili priročnik *Vaš nedonošenček*. Besedilo smo napisali zdravniki – porodničarji in pediatri, psihologinja, medicinske sestre in fizioterapevtke z željo, da na razumljiv in čim bolj preprost način razložimo, zakaj se nekateri otroci rodijo prezgodaj, kakšne težave lahko pri njih pričakujemo, kako in s kakšnimi aparati jih zdravimo ter kako lahko starši sodelujejo pri zdravljenju in negi svojih drobižkov.

Hitra dejstva o nedonošenčkih

- Ali veste, da se na svetu vsako leto prezgodaj rodi 15 milijonov otrok, v Evropi 500.000, v Sloveniji 1.400 (več kot 7%)?
- Med prezgodaj rojene otroke uvrščamo tiste, ki se rodijo pred 37. tednom.
- V Sloveniji se je najbolj zgodaj rodil in preživel novorojenček, rojen v 22. tednu nosečnosti.
- Najlažji brez pomembnih posledic preživeli novorojenček v Sloveniji, je ob rojstvu tehtal 405 g.
- Povprečna teža pri rojstvu v 28 tednu je 1000 g, v 32. tednu pa 1750g.
- Verjetnost, da novorojenček preživi, je ob rojstvu v 23. tednu manj kot 20%, v 26. tednu več kot 85%, v 30. tednu pa več kot 95%.
- Najmanjši nedonošenčki zaradi zdravljenja včasih ostanejo na oddelku za intenzivno zdravljenje tudi več kot 6 mesecev.
- Najpogostejše posledice zelo prezgodaj rojstva so kronične bolezni pljuč in posledice zapletov v možganih.
- Prezgodaj rojeni otroci imajo povečano tveganje za slabši razvoj osrednjega živčevja, diha, srčno-žilnega in dihalnega sistema.
- Nedonošenčki se od donošenih novorojenčkov razlikujejo ne le po teži, velikosti in videzu, ampak predvsem po sposobnosti za življenje - bolj ko so prezgodaj rojeni, bolj so nezreli vsi njihovi organi in potrebujejo podporo številnejših aparatov in posegov ter pomoč posebej izobraženega medicinskega osebja, da preživijo.